

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

วิชาชีพบัญชีเป็นวิชาชีพที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมในทุกส่วน ทั้งภาคเอกชน ภาครัฐบาล และภาครัฐวิสาหกิจ (บุญสวาท พฤทธิกานนท์, 2554: ออนไลน์) อีกทั้ง ปัจจุบันมีการเปิดเสรีทางการค้าระหว่างประเทศ ผู้ทำบัญชีจึงมีความสำคัญต่อองค์กรธุรกิจ ซึ่งการวางแผนและการปรับตัวเพื่อให้เข้ากับสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบัน ต้องอาศัยข้อมูลทางการเงิน เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจ และการควบคุมภายในของกิจการ นอกจากนี้ข้อมูลทางการเงินยังมีความสำคัญกับบุคคลภายนอกใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในแง่ของการลงทุน งบการเงินเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์สถานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัท ข้อมูลในงบการเงินที่ดี จะสะท้อนฐานะการเงินและผลการดำเนินงานที่แท้จริงของบริษัท โดยจะต้องให้ข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ ครบถ้วน เพียงพอ เข้าใจง่าย และเชื่อถือได้ ไม่ปกปิดข้อเท็จจริง หรือบิดเบือนความจริงที่เป็นสาระสำคัญ ซึ่งทำให้ผู้ใช้งบการเงินหลงผิด เกิดความเสียหายแก่กิจการและผู้ใช้งบการเงินได้ ดังนั้นสภาวิชาชีพบัญชีได้กำหนดจรรยาบรรณของผู้ทำบัญชี หรือผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการควบคุม ความประพฤติและการดำเนินงานของผู้ทำบัญชี หรือผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี เพื่อให้มีคุณธรรมและจริยธรรมที่ถูกต้องตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพบัญชี สำหรับข้อกำหนดต่าง ๆ ที่ระบุว่า สิ่งใดดี ถูกต้อง และสิ่งใดไม่ดี ไม่ถูกต้องหรือหน้าที่ด้านศีลธรรมและเงื่อนไขต่างๆ ภายใต้ องค์กร เพื่อการประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ด้านต่างๆ (วันวิสา เนื่องสมศรี, 2551) ทั้งนี้ พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 มาตรา 47 กำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ไว้ 4 ด้าน คือ (1) ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต (2) ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน (3) ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการและการรักษาความลับ (4) ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้ (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2556: ออนไลน์)

สภาพแวดล้อมการทำงานในปัจจุบันมีการแข่งขันสูง โดยมนุษย์มีพฤติกรรมที่เกิดจากความต้องการเพื่อความอยู่รอดและฐานะทางสังคม ได้แก่ ความต้องการทางกาย ความต้องการความมั่นคงและปลอดภัย ความรักและความเป็นเจ้าของ ความเคารพนับถือ และความสมบูรณ์ของชีวิต (จิราภา เต็งไตรรัตน์ และคณะ, 2552) การดำเนินชีวิตมุ่งเน้นเพื่อการอยู่รอดอย่างสุขสบาย การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม ทำให้วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนที่มีค่านิยมและพฤติกรรมโดยเน้นวัตถุนิยมและบริโภคนิยมเพิ่มมากขึ้น ทำให้จริยธรรมถูกเบียดเบียนจากที่ควรจะเป็น ซึ่งหากผู้ทำบัญชีไม่มีจริยธรรม ศีลธรรม อาจทำให้เกิดความเสียหาย อาทิ ปัญหาการตกแต่งบัญชีโดยใช้ช่องโหว่เพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากร ทำให้เสียภาษีอากรน้อยกว่าความเป็นจริงของบริษัทบางแห่ง ทำให้รัฐบาลสูญเสียรายได้จากภาษีอากร หรือการตกแต่งบัญชีทำให้งบการเงินปรากฏหนี้สินบิดเบือนจากความเป็นจริงอันเป็นผลเสียแก่นักลงทุนที่อาจตัดสินใจผิดพลาด รวมทั้งมีพฤติกรรมรับจ้างลงลายมือชื่อ ขอมให้ใช้ชื่อทั้งที่ไม่ได้มีการปฏิบัติงาน จึงใจจัดทำเอกสารหลักฐานอันเป็นเท็จ นอกจากนี้ ผู้ทำบัญชีจะต้องเป็นผู้ยึดมั่นต่อความรับผิดชอบสังคมและส่วนรวมด้วย เพราะหากสังคมเสียหาย กิจการก็ไม่สามารถดำรงอยู่ในระยะยาวได้ ทั้งนี้ นักบัญชีต้องช่วยชี้ให้เห็นถึงข้อมูลที่แสดงถึงผลกระทบ ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงินที่จะเกิดขึ้นกับกิจการ ดังนั้นจริยธรรมของผู้ทำบัญชีจึงเป็นสิ่งสำคัญและเป็นที่น่าสนใจที่จะศึกษาถึงความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่ ต่อจริยธรรมในการปฏิบัติงานวิชาชีพบัญชี

จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในองค์กรอย่างครบวงจร ถือเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจที่มีความเจริญก้าวหน้า เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีทำเล ที่ตั้ง ที่เหมาะสมในการส่งเสริมการค้า การลงทุน การผลิตสินค้าทุกประเภทตั้งแต่สินค้าเกษตร อุตสาหกรรม การเกษตร หัตถกรรม ธุรกิจบริการและการท่องเที่ยว (สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่, 2557: ออนไลน์) มีกิจการที่ประกอบธุรกิจที่หลากหลายทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ประกอบไปด้วยผู้ทำบัญชีที่ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าสถานะยังคงอยู่ ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2556 จำนวน 1,486 ราย ซึ่งมีผู้ทำบัญชีมากที่สุด ในภาคเหนือ และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามลำดับ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, 2557: ออนไลน์)

ด้วยเหตุนี้ ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่ ต่อจริยธรรมในการปฏิบัติงานวิชาชีพบัญชี เพื่อใช้เป็นแนวทางสร้างคุณค่าในวิชาชีพและมีความศรัทธาเชื่อมั่นในผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกรอบจริยธรรมก่อให้เกิดความเชื่อถือเมื่อ

พิจารณาร่วมกับการปฏิบัติตามกฎหมายและมาตรฐานการปฏิบัติงานตามวิชาชีพ ให้กับผู้ทำบัญชี ให้เป็นที่ยอมรับต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาถึงความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่ ที่มีต่อจริยธรรมในการปฏิบัติงานวิชาชีพบัญชี

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่ ที่มีต่อจริยธรรมในการปฏิบัติงานวิชาชีพบัญชี
2. เพื่อเป็นแนวทางในการเสริมสร้างจริยธรรมสำหรับผู้ทำบัญชีให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

1.4 นิยามศัพท์

ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของนักบัญชีต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อจริยธรรมในการปฏิบัติงานวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วย 5 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร ปัจจัยด้านค่านิยมในการทำงาน ปัจจัยด้านจริยธรรมส่วนบุคคล ปัจจัยด้านความพึงพอใจในการทำงาน และปัจจัยด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ

ผู้ทำบัญชี หมายถึง ผู้รับผิดชอบในการทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี และเป็นผู้ที่ขึ้นทะเบียนต่อสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดเชียงใหม่

จริยธรรม หมายถึง คุณลักษณะที่เกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติ ตลอดจนการคิดในทางที่ถูกต้อง ดีงาม มีคุณประโยชน์ทั้งตนเอง และส่วนรวมสามารถควบคุมตนเองในการประพฤติปฏิบัติ และการปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขในสังคม โดยจะทำการวัดความรู้เชิงจริยธรรมว่าสิ่งใดควรกระทำหรือไม่ควรกระทำ และการวัดทัศนคติทางจิตใจของบุคคลที่มีต่อคุณลักษณะทางจริยธรรม เช่น รู้สึกเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย สำหรับแต่ละปัจจัย

การปฏิบัติงานวิชาชีพ หมายถึง การปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพในด้านการทำบัญชีตามกรอบมาตรฐานการบัญชี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพิจารณารายการทางการค้าของธุรกิจ จนสามารถวิเคราะห์รายการ บันทึกรายการ จัดหมวดหมู่รายการรวมถึงการเปิดเผยและนำเสนอรายการทางการเงินได้อย่างถูกต้อง เข้าใจได้ เชื่อถือได้ มีข้อมูลเพียงพอต่อการตัดสินใจรวมถึงสามารถนำข้อมูลไปเปรียบเทียบกับข้อมูลของกิจการอื่นได้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved